EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 03 13
COM(2024) 118 final

2024/0065 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinio vežimo geležinkeliais tarpvyriausybinės organizacijos Pavojingų krovinių vežimo ekspertų komiteto 58-ojoje sesijoje, dėl tam tikrų Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties C priedėlio pakeitimų

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Tarptautinio vežimo geležinkeliais organizacijos (OTIF) Pavojingų krovinių vežimo ekspertų komitete (toliau – RID ekspertų komitetas). Jis susijęs su numatomu Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) C priedėlio priede išdėstytų tam tikrų techninių ir administracinių nuostatų pakeitimų priėmimu. Sprendimą dėl šių pakeitimų turi priimti minėtas komitetas.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutartis (COTIF)

1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutartis su pakeitimais, padarytais 1999 m. birželio 3 d. Vilniaus protokolu, yra tarptautinis susitarimas, kurio susitariančiosios šalys yra Sąjunga ir 25 valstybės narės (išskyrus Kiprą ir Maltą).

Europos Sąjunga prie COTIF prisijungė 2011 m. birželio 16 d. Tarybos sprendimu 2013/103/ES[1].

2.2. Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID)

Pagal COTIF 7 straipsnį COTIF taip pat aprėpia, *inter alia*, jos 6 straipsnyje nurodytus priedėlius. Tarp tų priedėlių – sutarties C priedėlis „Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID)“. RID taikomos, jei pareiškimai pateikiami nesilaikant atitinkamų COTIF nuostatų[2].

Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklių tikslas – reglamentuoti tarptautinį pavojingų krovinių vežimą geležinkeliais tarp RID taikančių OTIF valstybių narių (toliau – RID susitariančiosios valstybės)[3].

Direktyvoje 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais[4] nustatyta, kad RID taip pat taikomos vežimui ES valstybėse narėse.

2.3. RID ekspertų komitetas

RID ekspertų komitetas yra pagal COTIF 13 straipsnio 1 dalies d punktą įsteigtas organas. Pagal COTIF 18 straipsnį RID ekspertų komitetas priima sprendimus dėl pasiūlymų, kuriais siekiama iš dalies pakeisti sutartį. Jį sudaro RID taikančių OTIF valstybių narių ir Europos Sąjungos atstovai.

---

1 2011 m. birželio 16 d. Tarybos sprendimas 2013/103/ES dėl Europos Sąjungos ir Tarptautinio vežimo geležinkeliais tarpvyriausybinės organizacijos susitarimo dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie 1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) su pakeitimais, padarytais 1999 m. birželio 3 d. Vilniaus protokolu, pasirašymo ir sudarymo (OL L 51, 2013 2 23, p. 1).

2 COTIF 42 straipsnio 1 dalis.

3 Šiuo metu yra 50 OTIF valstybių narių ir 45 RID susitariančiosios valstybės.

4 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL L 260, 2008 9 30, p. 13).

2.4. Numatomas RID ekspertų komiteto aktas

2024 m. gegužės 23 d. rengiamoje 58-ojoje sesijoje RID ekspertų komitetas turėtų priimti RID pakeitimų, kuriais RID priedas bus atnaujintas atsižvelgiant į technikos ir mokslo pažangą (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslas – užtikrinti saugų ir patikimą pavojingų krovinių vežimą geležinkeliais, atnaujinant tam tikras nuostatas. Tarp jų, be kita ko, pavojingų krovinių, kuriuos leidžiama vežti, sąrašas, pakavimo instrukcijos, taikomų standartų sąrašas ir kiti įvairioms talpykloms taikomi techniniai reikalavimai.

Reikėtų pastebėti, kad pavojingų krovinių vežimą reglamentuojančias tarptautines nuostatas yra nustačiusios įvairios tarptautinės organizacijos, tokios kaip OTIF. Tarp jų – Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisija (UNECE) ir įvairios specializuotos Jungtinių Tautų įstaigos, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų Ekonominės ir Socialinės Tarybos (ECOSOC) Pavojingų krovinių vežimo ekspertų pakomitetis. Kadangi taisyklės turi derėti tarpusavyje, šį darbą atliekančios organizacijos sukūrė sudėtingą tarptautinę koordinavimo ir derinimo sistemą. Nuostatos priderinamos po dvejus metus trukusio darbo.

Rengiantis priimti šiuos pakeitimus konsultuotasi su įvairiais viešojo ir privačiojo sektorių ekspertais. Rengiant pakeitimus įvyko šie techninio pobūdžio posėdžiai:

– Jungtinių Tautų Ekonominės ir Socialinės Tarybos Pavojingų krovinių vežimo ekspertų pakomitečio posėdžiai, surengti per:

(1) 58-ąją sesiją, vykusią 2021 m. birželio 28 d. – liepos 2 d. Ženevoje;

(2) 59-ąją sesiją, vykusią 2021 m. lapkričio 29 d. – gruodžio 8 d. Ženevoje;

(3) 60-ąją sesiją, vykusią 2022 m. birželio 27 d. – liepos 6 d. Ženevoje;

(4) 61-ąją sesiją, vykusią 2022 m. lapkričio 28 d. – gruodžio 6 d. Ženevoje;

(5) 62-ąją sesiją, vykusią 2023 m. liepos 3–7 d. Ženevoje;

– UNECE ir OTIF bendri RID ekspertų komiteto ir Pavojingų krovinių vežimo darbo grupės posėdžiai, surengti per:

(1) 2022 m. pavasario sesiją, vykusią 2022 m. kovo 14–18 d. Berne;

(2) 2022 m. rudens sesiją, vykusią 2022 m. rugsėjo 12–16 d. Ženevoje;

(3) 2023 m. pavasario sesiją, vykusią 2023 m. kovo 20–24 d. Berne;

(4) 2023 m. rudens sesiją, vykusią 2023 m. rugsėjo 19–27 d. Ženevoje;

(5) kitas bendras posėdis įvyks 2024 m. kovo 25–28 d. Berne;

– RID ekspertų komiteto nuolatinės darbo grupės posėdžiai, surengti per:

(1) 15-ąją sesiją, vykusią 2022 m. lapkričio 23–24 d. Berne;

(2) 16-ąją sesiją, vykusią 2023 m. lapkričio 20–23 d. Londone.

Per šiuos posėdžius minėtųjų komitetų ekspertai išnagrinėjo ir apsvarstė atskirus pasiūlymus dėl pakeitimų. Daugumai rekomenduotų veiksmų pritarta vieningai. Kai kurių pasiūlymų atveju rekomendacijoms pritaria dauguma ekspertų.

Pagal COTIF 35 straipsnį RID ekspertų komiteto priimti pakeitimai visoms susitariančiosioms šalims įsigalioja pirmąją šešto mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį generalinis sekretorius apie juos pranešė susitariančiosioms šalims, dieną. Per keturis

mėnesius nuo šio pranešimo dienos bet kuri susitariančioji šalis gali pateikti prieštaravimą. Pakeitimas neįsigalioja, jei prieštaravimą pateikia ketvirtadalis susitariančiųjų šalių.

COTIF 38 straipsnyje nustatyta, kad naudodamasi teise balsuoti ir teise prieštarauti, numatytomis 35 straipsnio 4 dalyje, regioninė ekonominės integracijos organizacija (tokia organizacija yra Europos Sąjunga) turi tiek balsų, kiek ji turi narių, kurie kartu yra ir organizacijai priklausančios valstybės narės.

Jei prieštaravimų nepareikš pakankamas skaičius šalių, tikimasi, kad su šiuo pasiūlymu susiję pakeitimai įsigalios 2025 m. sausio 1 d., taps privalomi Sąjungai bei valstybėms narėms ir bus neatskiriama Sąjungos *acquis* dalis.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

3.1. Išimtinė Sąjungos kompetencija

Sąjunga yra visateisė COTIF susitariančioji šalis.

Be to, Direktyvos 2008/68/EB 1 straipsnyje nustatyta, kad RID priedas turi būti taikomas pavojingų krovinių vežimui geležinkeliais valstybėse narėse (išskyrus valstybes nares, kuriose nėra geležinkelių sistemos) ar iš vienos į kitą. Direktyvos 2008/68/EB 4 straipsnyje dėl trečiųjų šalių nurodyta, kad „pavojingų krovinių vežimas tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių leidžiamas laikantis ADR[5], RID arba ADN[6] reikalavimų, jei prieduose nenurodyta kitaip“.

Šiuo tikslu Komisijai suteikti įgaliojimai padaryti Direktyvos 2008/68/EB II priedo II.1 skirsnio pataisas, pagal tos direktyvos 8 straipsnį priimant deleguotąjį aktą.

Be to, reikėtų pastebėti, kad Direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais[7] yra įtraukta į Sąjungos dokumentų, kuriais remdamasi Sąjunga pasinaudojo savo kompetencija ir kurie galiojo ES ir OTIF susitarimo sudarymo metu, sąrašą[8].

3.2. Pozicija, kurios turi būti laikomasi

RID pakeitimai visiškai priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai ir būtina nustatyti Sąjungos poziciją.

Atsižvelgiant į technologinę pažangą, numatomi pakeitimai laikomi tinkamais siekiant užtikrinti saugų ir ekonomiškai efektyvų pavojingų krovinių vežimą, todėl jiems gali būti pritarta.

4. TEISINIS PAGRINDAS

5 1957 m. rugsėjo 30 d. Ženevoje sudaryta Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais.

6 2000 m. gegužės 26 d. Ženevoje sudaryta Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų vidaus vandenų keliais.

7 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL L 260, 2008 9 30, p. 13).

8 Pateiktą 2011 m. birželio 16 d. Tarybos sprendimo 2013/103/ES I priedo priedėlyje.

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“[9].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Aktas, kurį turi priimti RID ekspertų komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas Sąjungai bus privalomas pagal tarptautinę teisę, laikantis RID 6 straipsnio, pagal kurį priedas, kurį reikia iš dalies pakeisti, yra RID sudedamoji dalis.

Be to, pagal Direktyvos 2008/68/EB 1 straipsnį RID priedas turi būti taikomas pavojingų krovinių vežimui geležinkeliais valstybėse narėse (išskyrus valstybes nares, kuriose nėra geležinkelių sistemos) ar iš vienos į kitą. Direktyvos 2008/68/EB 4 straipsnyje dėl trečiųjų šalių nurodyta, kad „pavojingų krovinių vežimas tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių leidžiamas laikantis ADR, RID arba ADN reikalavimų, jei prieduose nenurodyta kitaip“.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis siūlomo sprendimo tikslas ir turinys yra susiję su pavojingų krovinių vežimu geležinkeliais.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 91 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 91 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

[9] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Siūlomu RID ekspertų komiteto sprendimu bus padaryta RID priedo pakeitimų, todėl tikslinga priėmus sprendimą informaciją apie posėdžio rezultatus paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2024/0065 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinio vežimo geležinkeliais tarpvyriausybinės organizacijos Pavojingų krovinių vežimo ekspertų komiteto 58-ojoje sesijoje, dėl tam tikrų Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties C priedėlio pakeitimų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu 2013/103/ES[1] Sąjunga prisijungė prie 1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) su pakeitimais, padarytais 1999 m. birželio 3 d. Vilniaus protokolu;

(2) pagal COTIF 6 straipsnį tarptautinis geležinkelių susisiekimas ir leidimas naudoti geležinkelių priemones tarptautiniam susisiekimui reglamentuojami tame straipsnyje išvardytomis taisyklėmis, visų pirma sutarties C priedėliu „Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID)“;

(3) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/68/EB[2] nustatyti pavojingų krovinių vežimo keliais, geležinkeliais ar vidaus vandenų keliais valstybėse narėse ar iš vienos į kitą reikalavimai, darant nuorodą į RID;

(4) pagal COTIF 13 straipsnio 1 dalies d punktą Tarptautinio vežimo geležinkeliais organizacijos (OTIF) Pavojingų krovinių vežimo ekspertų komitetas (RID ekspertų komitetas) gali priimti RID priedo pakeitimus;

(5) 2024 m. gegužės 23 d. 58-ojoje sesijoje RID ekspertų komitetas turi priimti pakeitimus, kad RID priedas būtų priderintas prie mokslo ir technikos pažangos;

(6) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi RID ekspertų komitete, nes RID pakeitimai bus privalomi Sąjungai;

(7) numatomais pakeitimais siekiama užtikrinti saugų ir veiksmingą pavojingų krovinių vežimą, kartu atsižvelgiant į sektoriaus mokslo ir technikos pažangą ir į kuriamas naujas medžiagas bei produktus, kurie vežami galėtų kelti pavojų;

(8) numatomi pakeitimai laikomi tinkamais saugiam ir ekonomiškai efektyviam pavojingų krovinių vežimui užtikrinti, todėl jiems gali būti pritarta;

---

[1] 2011 m. birželio 16 d. Tarybos sprendimas 2013/103/ES dėl Europos Sąjungos ir Tarptautinio vežimo geležinkeliais tarpvyriausybinės organizacijos susitarimo dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie 1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) su pakeitimais, padarytais 1999 m. birželio 3 d. Vilniaus protokolu, pasirašymo ir sudarymo (OL L 51, 2013 2 23, p. 1).

[2] 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL L 260, 2008 9 30, p. 13).

(9) neesminiams priede nurodytų dokumentų pakeitimams techniniu lygmeniu gali būti pritarta 2024 m. gegužės 22 d. RID ekspertų komiteto nuolatinės darbo grupės 17-ojoje sesijoje, be kita ko, remiantis UNECE bendro RID ekspertų komiteto ir Pavojingų krovinių vežimo darbo grupės posėdžio rekomendacijomis,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios pagal 1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutartį su pakeitimais, padarytais 1999 m. birželio 3 d. Vilniaus protokolu, Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinio vežimo geležinkeliais organizacijos (OTIF) Pavojingų krovinių vežimo ekspertų komiteto (RID ekspertų komiteto) 58-ojoje sesijoje, išdėstyta šio sprendimo priede.

Neesminiams priede nurodytų dokumentų pakeitimams Sąjungos atstovai RID ekspertų komitete gali pritarti be papildomo Tarybos sprendimo.

2 straipsnis

Priimti RID ekspertų komiteto sprendimai skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, nurodant jų įsigaliojimo dieną.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė